

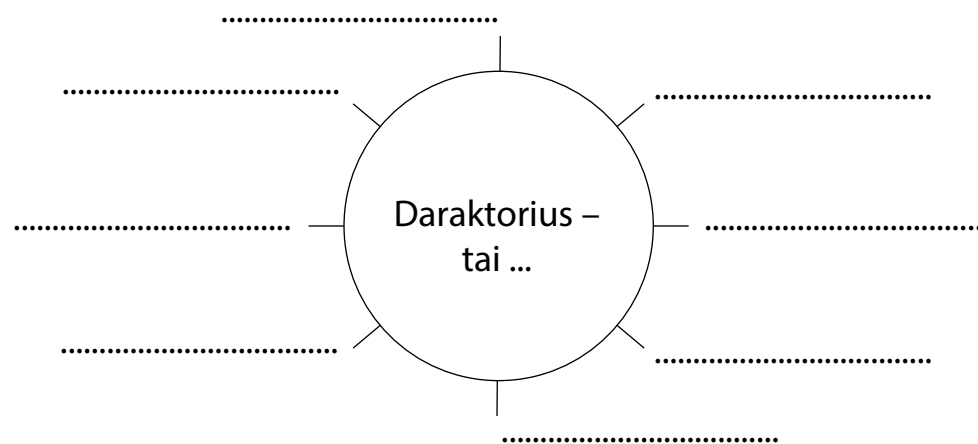
5. Slaptųjų mokyklų steigimas

1 Ši skulptūra pavadinta „Lietuvos mokykla 1864–1904 metais“. Dar ji vadinama „Vargo mokykla“. Kaip manai, kodėl ji taip vadinama? Apibūdink ją.

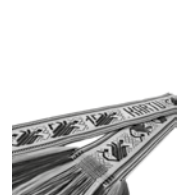
.....
 .....
 .....
 .....

2 Įrašyk, kas, tavo manymu, yra daraktorius.

3 Slaptosiose mokyklose dažniausiai vaikai rašė žąsies plunksna, vietoj rašalo naudojo atskiestas kalkes. Išsprendęs rebusą sužinosi, kas buvo naudojama vietoj sąsiuvinio spaudos draudimo laikotarpiu.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4 Ketvirtokai, lankydami muziejuje, klausėsi pasakojimų apie daraktorių mokyklas. Visiems buvo smalsu, kodėl muziejaus kampe padėtas lovelis su žirniais. Pasirodo, tokiam lovelyje klūpėdavo daraktoriaus nubausti vaikai. Klūpėti reikėdavo iškeltomis rankomis apie valandą. Pasidomėk, už kokius nusižengimus taip bausdavo vaikus.

.....
 .....

5 Sąsiuvinyje nubraižyk Veno diagramą. Vieno burbulo užrašas – **slaptoji mokykla**, antro – **dabartinė mokykla**. Susikirtimo vietoje turėsi įrašyti tai, kas bendra abiem mokykloms.

a) Remdamasis vadovėlyje pateiktais pasakojimais apie slaptąsias mokyklas ir savo žiniomis apie dabartinę mokyklą, sudaryk Veno diagramą. Žemiau esantys klausimai tau padės atrinkti tinkamą informaciją.

- Kur vaikai mokėsi?
- Kaip jie buvo mokomi?
- Kiek laiko mokėsi?
- Ko mokėsi?
- Kada mokėsi?

b) Pagalvok, kokie bendri bruožai būdingi abiem mokykloms.

6 Vienas bendras panašumas tarp slaptosios mokyklos ir dabartinės – tai, kad į mokyklą vasarą vaikai neina. Įvardyk priežastis, kodėl ir anuomet, ir šiais laikais vasarą nevyksta pamokos.

Anuomet:

.....
 .....

Šiais laikais:

.....
 .....

7 Vadovėlyje perskaitei, kad caro valdžia slaptąsias mokyklas persekiojo, o už nelegalų mokymą lietuviškai buvo numatytos didžiulės baudos. Tad kodėl lietuviams buvo svarbu išlaikyti tokias mokyklas? Visi kartu pasitarkite, tada parašyk savo įžvalgas.

.....
 .....

17. Aiškinuosi būdvardžio priesagų rašybą

-
 Perskaityk ištrauką iš rašytojos Šatrijos Raganos kūrinio „I šviesą“, kuriame pasakojama, kaip Juozukui sekėsi skaityti. Įrašyk trūkstantus būdvardžius. Tau padės būdvardžiai, pateikti kortelėse apačioje.

.....

Netrukus prasidėjo mokslas. Juozukas su discipulka per elementorių vadžiodamas ..... balseliu sakė paskui motiną raides. Žinoma, viso ko buvo per tas pamokas: ir ausys rauda lyg aguonų žiedai, ir ..... žodeliai šaudė iš supykusios mokytojos burnos. Tačiau visi tie mokslo sunkumai neužgesino vaiko noro mokytis. Kentėjo viską kantriai ir būtų kentėjęs dar daugiau, kad tik ilgiau mokytų. Bet visa buvo nelaimė, kad tos pamokos buvo tokios ..... ir ..... . Tai motina laiko neturėjo, tai Juozukui reikėjo darbą dirbti, tai šis, tai tas – tūkstančiai ..... kliūčių atsirasdavo.

Tokiu būdu per visą ..... žiemą Juozukas teišmoko didžiąsias ir mažąsias raides.

Pagal knygą „Iš daktaro pasakojimų“

- plonu
- trumpos
- retos
- ilgą
- įvairių
- aštrūs

- Sugalvok ir užrašyk teksto ištraukai pavadinimą.
- Paanalizuok teksto iliustraciją. Parašyk, kodėl, tavo manymu, Juozukas verkia.

-
 Žemiau parašytiesiems daiktavardžiams sugalvok ir parašyk bent po du būdvardžius.

Mažas, greitas kumeliukas, ...raidės,
..... žąsis, ... elementorius,

- .....krepšys, ... kanklės,
- .....kelias, ...kareivis,
- .....žvaigždės, ... vanduo,
- ..... knygos viršelis, ...rašytojas.

-
 Su duotomis priesagomis sudaryk naujus būdvardžius. Užpildyk lentelę.

laukas	-in-	
pūkas		
oda		
molis		
mielės		
namas		
turtas	-ing-	
dėmesys		
derlius		
paslaptis		
kultūra		
magas		-išk-
poetas		
pasaka		
kūryba		
vaikas		
didvyris		
naujovė	-ėt-	
kepurė		
saulė		
uola		
žvaigždė		

4 Parink tinkamus žodžius **mažorui** ir **minorui** apibūdinti.

.....

.....

.....

.....

.....

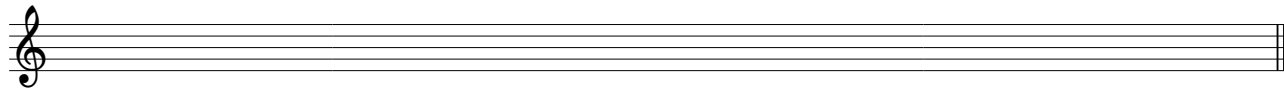
.....

.....

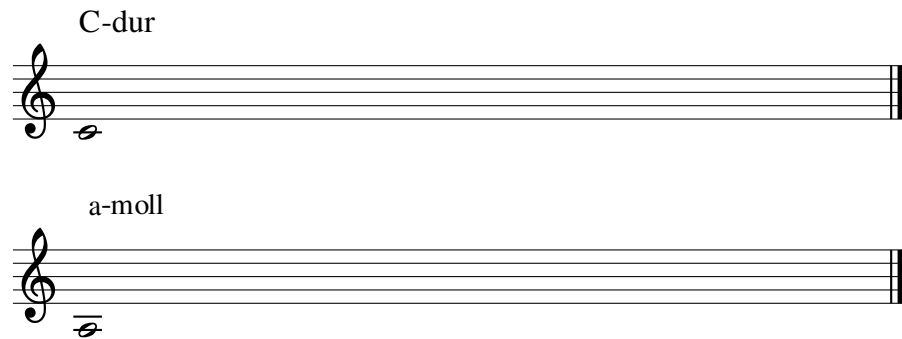
.....

3. Karo dainos

1 Parašyk a-moll gamą. Kaip manai, kokia spalva labiausiai tinka minorui? Užrašyk gamą tos spalvos pieštuku. Parašyk raidinius pavadinimus.

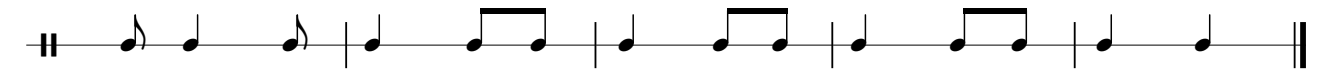
2 Užrašyk C-dur ir a-moll gamų trigarsius. Kokius bendrus garsus jie turi? Apibrauk juos.

3 Kaip manai, kokie simboliai labiausiai tiktų karo dainos iliustracijai? Išsirink dainą ir pavaizduok ją savo pasirinktais simboliais.

4. Dainos apie gimtinę

1 Ritmuok patarlę **Tėvynės dūmas už svetimą ugnį šviesesnis.**

Tė - vy - nės dū - mas už sve - ti - mą ug - nį švie - ses - nis.

2 Sukurk ritmą patarlei **Mylėk tėvynę savo darbais.**

5. Muzikos mokykla

1 Parašyk, kokie ansambliai čia pavaizduoti.

